

Enheten för Europeiska Unionen

Kommenterad dagordning för rådet för utrikes frågor (handel)
den 29 november 2012

Handelsministrarnas möte

1. Godkännande av den preliminära dagordningen

Diskussion om pågående lagstiftningsärenden (*Legislative deliberations*)

2. Godkännande av A-punktlistan

3. Omnibus

Diskussionspunkt

Ordförandeskapet kommer informera om utvecklingen kring lagstiftningspaketen Trade Omnibus I och Trade Omnibus II, vilka anpassar existerande handelspolitisk lagstiftning till Lissabonfördraget vad avser beslutsfattande. Förslagen innebär att Europeiska rådet och Europaparlamentet delegerar makt till Europeiska kommissionen att besluta om en rad åtgärder och ändringar av grundförordningar, där medlemsstaterna och parlamentet ges möjlighet till övervakning enligt kommittologireglerna (Trade Omnibus I) eller enligt reglerna om delegerade akter (Trade Omnibus II). De viktigaste förordningarna som behandlas är antidumpningsförordningen och antisubventionsförordningen.

Ordförandeskapets förslag till mandat för Trade Omnibus I kommer att ligga till grund för rådets trepartsförhandlingar med parlamentet och kommissionen.

Regeringens ståndpunkt: Det föreliggande kompromissförslaget till gemensam rådsposition vad avser Trade Omnibus I är godtagbart då svenska prioriteringar med avseende på medlemsländernas och företags inflytande på beslutsprocessen beaktats. När det gäller Trade Omnibus II har regeringen inget att invända mot kommissionens förslag.

4. Förordningen om ekonomiskt ansvar i samband med tvistlösning vid investeringstvister

Diskussionspunkt

I och med Lissabonfördraget inkluderades utländska direktinvesteringar i unionens gemensamma handelspolitik. Ett centralt inslag i internationella avtal om utländska direktinvesteringar (investeringskyddsavtal) är möjligheten för en investerare att väcka talan mot en stat om investeraren anser att staten har handlat på ett sätt som strider mot investeringskyddsavtalet. Förordningen om ekonomiskt ansvar i samband med tvistlösning vid investeringstvister reglerar internt det ekonomiska ansvaret för kostnader med anledning av tvist mellan investerare och EU/medlemsstaterna, vem som bör vara svarande, vad som gäller vid förlikning, hur samarbetet mellan kommissionen och medlemsstaten ska organiseras samt vilka mekanismer som krävs för att se till att fördelningen av det ekonomiska ansvaret kan drivas igenom. Förordningens grundprincip är att det ekonomiska ansvaret i tvistemål mellan investerare och stat bör ligga hos den aktör som har stått för den behandling som ligger till grund för tvisten. EU ska därför ha det ekonomiska ansvaret när någon av EU:s institutioner, organ eller byråer har stått för behandlingen. Om någon medlemsstat har agerat bör denna medlemsstat bära det ekonomiska ansvaret, om behandlingen krävdes enligt unionslagstiftningen.

Vid FAC ska förhandlingssituationen diskuteras utifrån tre frågor. Den första frågan gäller att det är grundläggande att en överenskommelse nås innan framtida EU-investeringsavtal träder i kraft. Den andra frågan handlar om grundprincipen för fördelningen av det ekonomiska ansvaret. Den tredje frågan rör om det är EU eller medlemsstaten som ska vara svaranden i tvist.

Medlemsstaterna stödjer förslaget utgångspunkt men anser att det finns utrymme för förtydliganden och förbättringar. Europaparlamentet kommer att behandla förslaget i början av nästa år.

Regeringens ståndpunkt: Regeringen anser att förordningen bör ha antagits vid ikraftträdande av framtida EU-investeringsavtal. Regeringen stödjer utgångspunkten om fördelningen av det ekonomiska ansvaret i förordningsförslaget. Regeringen stödjer även grundprincipen om att antingen EU eller medlemsstaten är svaranden. Vissa delar i förslaget är emellertid otydliga och bör klargöras i syfte att undvika godtycklighet vid tillämpning av förordningen.

5. Övriga frågor

Ärenden som inte rör lagstiftning (*Non-legislative Activities*)

6. Godkännande av A-punktlistan

7. EU Japan

Diskussionspunkt och ev. beslutspunkt

Rådet väntas diskutera utformningen av ett mandat till Kommissionen att inleda frihandelsförhandlingar med Japan. Kommissionen och cypriotiska ordförandeskapet eftersträvar att FAC (Handel) ska besluta att anta mandat för att inleda

frihandelsförhandlingar med Japan. I nuläget är EU:s medlemstatskrets splittrad avseende förhandlingsmandatet. Frågan diskuterades senast i EU-nämnden den 25 maj 2012.

Regeringens ståndpunkt: Regeringen stöder ett snart inledande av förhandlingar och arbetar aktivt för att förhandlingsmandatet inte ska bli alltför detaljerat och restriktivt.

8. EU Kanada CETA

Diskussionspunkt

EU har sedan 2009 förhandlat med Kanada om ett omfattande och ambitiöst frihandelsavtal, CETA (Comprehensive Economic and Trade Agreement). Förhandlingarna befinner sig nu i ett slutskede och målsättningen är att dessa ska avslutas före årsskiftet. Vissa frågor återstår dock att lösa. Bland dessa återfinns t.ex. immaterialrättsliga frågor, ursprungsregler, offentlig upphandling, tjänster och investeringar samt det kanadensiska alkoholmonopolet. Vid FAC den 29 november är KOM:s målsättning att presentera ett så färdigt förhandlingsresultat som möjligt i bästa fall i form av ett slutpaket för politiskt ställningstagande. Det formella beslutet kommer att tas vid ett senare tillfälle. Frågan diskuterades senast i EU-nämnden den 25 maj 2012.

Regeringens ståndpunkt: Regeringens förhoppning är att förhandlingarna om ett ambitiöst och omfattande frihandelsavtal EU-Kanada slutförs före årsskiftet. Vissa frågor, som är av stor betydelse för Sverige, återstår emellertid att lösa. Ett avtal med Kanada skulle stimulera den ekonomiska tillväxten hos båda parter och ge de nödvändiga förutsättningarna för ett ökat handelsutbyte.

9. EU Singapore FTA

Diskussionspunkt

EU förhandlar med Singapore sedan mars 2010 om ett heltäckande frihandelsavtal där utöver avveckling av tullar även ingår frågor som icke-tariffära handelshinder, tjänster och investeringar, offentlig upphandling, konkurrens och hållbar utveckling. Ett frihandelsavtal förväntas, trots Singapores redan mycket liberala handelspolitik, ge betydande vinster inom exempelvis tjänsteområdet och offentlig upphandling. Vissa svårare frågor som finansiella tjänster och ursprungsregler (regional kumulation) är ännu ej färdigförhandlade. I avtalet finns även ett kapitel om hållbar utveckling, inklusive skrivningar om sociala- och arbetsrättsliga rättigheter samt miljö. Förhandlingarna har överlag löpt väl och målet är att de ska avslutas under 2012. Frågan diskuterades senast i EU-nämnden den 2 mars 2012.

Regeringens ståndpunkt: Regeringen är pådrivande för att stödja ett ambitiöst och omfattande frihandelsavtal. Frihandelsavtalet med Singapore kommer att bli det första med ett ASEAN-land och kommer därmed att utgöra riktmärke för

frihandelsförhandlingar med andra ASEAN-länder. På sikt är ambitionen att åstadkomma ett avtal mellan EU och ASEAN som region. Parallellt med frihandelsavtalet förhandlar EU även om ett partnerskaps- och samarbetsavtal (PSA) med Singapore, vilket innehåller politiska klausuler inklusive mänskliga rättigheter.

10. EU-Southern Mediterranean

Diskussionspunkt

Omvälvningarna i den södra Medelhavsregionen hade sin grund i medborgarnas önskemål om ökad demokrati och respekt för universella mänskliga rättigheter för alla, men i lika hög grad om önskemål för ekonomisk och social rättvisa och värdighet. Hållbarheten för de demokratiska framsteg som har gjorts är därför ytterst beroende av ekonomiska och sociala förbättringar för de breda befolkningsgrupperna. EU har erbjudit DCFTA (djupgående och omfattande frihandelsavtal) till Egypten, Jordanien, Marocko och Tunisien i syfte att stärka ländernas handelsmöjligheter och i förlängningen deras ekonomier och därmed de demokratiska framstegen. Frågan diskuterades senast i EU-nämnden den 9 december 2011.

Regeringens ståndpunkt: Regeringen stödjer erbjudandena om DCFTA till de fyra länderna och principen ”mer-för-mer”. Vad gäller Marocko är regeringens ståndpunkt att avtalet enbart bör omfatta det egentliga Marocko. Det är regeringens uppfattning att DCFTA kan vara ett viktigt bidrag till att stärka partnerländernas ekonomier och därmed deras demokratiska utveckling. Regeringen anser att det är viktigt att tydligt förklara erbjudandets fördelar för partnerländerna, men också att bibehålla enigheten om detta inom EU.

11. Övriga frågor

Lunch

Ryssland

Diskussionspunkt

Ryssland upptogs formellt som fullvärdig medlem i Världshandelsorganisationen (WTO) den 22 augusti 2012, efter 18 år av förhandlingar. Medlemskapet har välkomnats av Sverige och medför flera betydelsefulla fördelar för svensk export och direktinvesteringar. Rysslands medlemskap innebär, förutom stora vinster i form av minskade importtullar, ökad förutsägbarhet och större transparens. Efter Rysslands formella anslutning har dock implementeringen av gjorda åtaganden lämnat en hel del i övrigt att önska. Helt nya handelshinder har också införts. För att försäkra sig om att Ryssland integreras i det regelbaserade systemet efterlyser nu flera medlemsländer en långsiktig gemensam och balanserad strategi, där man inte skall utesluta att använda sig av WTO:s tvistlösningsmekanism. Frågan diskuterades senast i EU-nämnden inför FAC Handel den 26 september 2011.

Regeringens ståndpunkt: Regeringen välkomnar Rysslands WTO-anslutning och ser positivt på de möjligheter som medlemskapet för med sig. Dock är Rysslands agerande sedan anslutningen mycket oroande, med ofullständigt genomförande av vissa åtaganden. En balanserad och enad reaktion från EU behövs därmed för att på lång sikt kunna integrera Ryssland i WTO:s regelbaserade system.

EU-Kina handelsrelationer

Diskussionspunkt

Liksom vid FAC handel den 31 maj, kommer EU:s relation till Kina att diskuteras under lunchen. EU:s relation till Kina har stått på dagordningen i flera fora under hösten, inklusive Europeiska rådet (ER) den 18 oktober. Vid mötet i ER förelåg samsyn om att EU och medlemsstaterna bör ta ett samlat grepp om relationen till Kina för att få bättre gehör för EU:s värderingar och intressen såsom respekt för MR, frihandel och ökad klimathänsyn.

Strategiska diskussioner är nödvändiga på det handelspolitiska området. Kina är EU:s andra största handelspartner (efter USA) medan EU är Kinas viktigaste handelspartner och största exportmarknad. Den snabbt växande kinesiska marknaden utgör en viktig avsättningsmöjlighet för europeiska företag samtidigt som de europeiska företagen bidragit väsentligt till Kinas ekonomiska utveckling genom investeringar, jobb och överföring av teknologi. Landets tillväxt är hög, samtidigt är situationen för de mänskliga rättigheterna bristfällig vilket framförs regelbundet i såväl EU:s som Sveriges dialog med Kina. Kinas utveckling hade inte varit möjlig utan ett öppet globalt handelssystem. Handelshindren på den kinesiska marknaden är dock fortfarande många. Frågan diskuterades senast i EU-nämnden den 25 maj 2012.

Regeringens ståndpunkt: Regeringen välkomnar att den viktiga handelsrelationen med Kina står på dagordningen. Sverige anser att det är av stor vikt att identifiera, prioritera och samordna centrala EU-intressen samt att analysera vilka verktyg som står till buds för att uppnå våra mål i relation till Kina. Sverige stödjer ambitionen att inleda förhandlingar om ett investeringsavtal med Kina så snart som möjligt och önskar ett avtal som utöver investeringsskydd också behandlar marknadstillträde och nationell behandling.